

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta annetun lain soveltamissäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Valtionenemmistöisissä osakeyhtiöissä on perinteisesti valittu yhdeksi osakeyhtiölaissa tarkoitetuksi tilintarkastajaksi valtiontalouden tarkastusviraston virkamies. Vuoden 1980 alussa voimaan tulleen uuden osakeyhtiölain säännökset huomioon ottaen on epäselvää, voiko tarkastusviraston virkamies edelleen toimia tällaisessa tilintarkastustehtävässä. Valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta vuonna 1980 annetulla lailla lisättiin lakiin väliaikaisesti sovel-

lettava nimenomainen selventävä säännös, jonka mukaan valtiontalouden tarkastusviraston virkamiehet voivat toimia näissä tilintarkastustehtävissä yhtiöiden vuosina 1980 ja 1981 päättyvien tilikausien osalta. Esityksessä ehdotetaan, että väliaikainen säännös koskisi vielä yhtiöiden vuosina 1982 ja 1983 päättyviä tilikautia.

Laki on tarkoitus saattaa voimaan heti, kun eduskunta on sen hyväksynyt.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

Valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetussa laissa (968/47) on valtiontalouden tarkastusvirastolle annettu oikeus valvoa ja tarkastaa valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toimintaa. Tässä tarkastuksessa on erityistä huomiota kiinnitettävä osakeyhtiön varojen käytön ja sijoitusten tarkoituksenmukaisuuteen. Lisäksi valtionenemmistöisissä osakeyhtiöissä on yhdeksi osakeyhtiölaissa tarkoitetuksi tilintarkastajaksi perinteisesti valittu valtiontalouden tarkastusviraston virkamies.

Uuden osakeyhtiölain (734/78) tultua voimaan vuoden 1980 alussa on lain tilintarkastajan esteellisyyttä koskevien säännösten vuoksi epäselvää, voiko tarkastusviraston virkamies, huomioon ottaen valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetussa laissa tarkastusvirastolle annetun valvonta- ja tarkastustehtävän, edelleen toimia tilintarkastajana valtionenemmistöisessä osakeyhtiössä. Osakeyhtiölain 10 luvun 5 §:n mukaan tilintarkastajana ei saa olla muun muassa henkilö, jonka tehtävänä on yhtiön kirjanpidon tai varojen hoito taikka hoidon valvonta.

Kauppa- ja teollisuusministeriö asetti 12 päivänä lokakuuta 1979 työryhmän, jonka tehtävänä muun ohella oli laatia toimenpideehdotukset kauppa- ja teollisuusministeriön ja valtiontalouden tarkastusviraston sekä valtiontilintarkastajien toimesta suoritettavan valtionyhtiöiden hallintoon ja taloudenhoitoon kohdistuvan valvonnan ja tarkastuksen järjestämiseksi ja tehostamiseksi. Työryhmä ehdotti 2 päivänä kesäkuuta 1980 kauppa- ja teollisuusministeriölle jättämässään muistiossa, että valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden valvonnasta ja tarkastuksesta säädettäisiin kokonaan uusi laki, joka kumoaisi valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetun lain. Eri viranomaisten lausuntojen ja ehdotuksista mahdollisesti seuraavien lainsäädäntötoimenpiteiden arvioitiin vaativan siinä määrin aikaa, että valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden valvonnassa ja tarkastuksessa mahdollisesti toteutettavat uudelleenjärjestelyt olisivat tulleet tältä pohjalta kysymykseen aikaisintaan vuonna 1981. Tämän vuoksi otettiin valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annettuun lakiin lain 2 §:n muuttamisesta annetulla lailla (386/80) väliaikaisesti sovellettava nimenomainen selventävä säännös, joka

mahdollisti valtiontalouden tarkastusviraston virkamiesten toimimisen sanotuissa tilintarkastustehtävissä yhtiöiden vuosina 1980 ja 1981 päättyvien tilikausien osalta.

Työryhmän mietinnöstä annetut lausunnot huomioon ottaen ei kuitenkaan katsottu olevan edellytyksiä ainakaan tässä vaiheessa antaa eduskunnalle esitystä uudeksi laiksi valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan valvonnasta ja tarkastuksesta. Kauppa- ja teollisuusministeriö asettikin 19 päivänä tammikuuta 1981 uuden työryhmän, jonka tehtävänä on aikaisemman työryhmän ehdotuksen ja siitä saatujen lausuntojen perusteella 30 päivään toukokuuta 1981 mennessä selvittää valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden valvontaa ja tarkastusta koskevan erillislainsäädännön tarve ja laatia mahdollinen ehdotuksensa laiksi valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden valvonnasta ja tarkastuksesta.

Vuosikymmeniä noudatettua käytäntöä, jonka mukaan valtionenemmistöisen osakeyhtiön yhtenä osakeyhtiölaissa tarkoitettuna tilintarkastajana toimii valtiontalouden tarkastusviraston virkamies, ei hallituksen käsityksen mu-

kaan ole syytä muuttaa ennen kuin on suoritettu perusteellinen selvitys muutoksen tarkoituksenmukaisuudesta sekä sen vaikutuksista valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden valvontaan ja tarkastukseen muilta osin. Tällaisen selvitystyön ollessa edelleen kesken ehdotetaan valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annettuun lakiin otetun väliaikaisen säännöksen soveltamista jatkettavaksi koskemaan vielä yhtiöiden vuonna 1982 ja 1983 päättyviin tilikausiin kohdistuvia tarkastuksia.

2. Voimaantulo

Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan heti, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Ottaen huomioon, että eräiden valtionyhtiöiden tilikaudet päättyvät kesäkuussa, olisi lakiehdotus saatava eduskunnassa käsitellyksi kuluvan kevätistuntokauden aikana.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta annetun lain soveltamissäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta 30 päivänä toukokuuta 1980 annetun lain (386/80) soveltamissäännös näin kuuluvaksi:

Tätä lakia sovelletaan tilintarkastuksiin, jotka kohdistuvat yhtiön vuosina 1980—1983 päättyviin tilikausiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 198 _____.

Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 1981

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Valtiovarainministeri *Abti Pekkala*

Laki

valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta annetun lain soveltamissäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan valtionenemmistöisten osakeyhtiöiden toiminnan tarkastuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta 30 päivänä toukokuuta 1980 annetun lain (386/80) soveltamissäännös näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Valtiontalouden tarkastusvirastolle tämän lain mukaan kuuluva tarkastustehtävä ei estä tarkastusviraston virkamiestä toimimasta osakeyhtiölaissa (734/78) tarkoitettuna tilintarkastajana valtionenemmistöisessä osakeyhtiössä.

Tätä lakia sovelletaan tilintarkastuksiin, jotka kohdistuvat yhtiön vuosina 1980 ja 1981 päättyviin tilikausiin.

Tätä lakia sovelletaan tilintarkastuksiin, jotka kohdistuvat yhtiön vuosina 1980—1983 päättyviin tilikausiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

10/12

10/12/2011 10:12:11 AM

10/12/2011 10:12:11 AM

10/12/2011 10:12:11 AM

10/12/2011

10/12/2011 10:12:11 AM

10/12/2011

10/12/2011 10:12:11 AM

10/12/2011

10/12/2011 10:12:11 AM

10/12/2011